

Raad voor de Mededinging

Beslissing van 15 december 1993, nr. 93-C/C-23

In zake:

Reed Elsevier plc,
6 Chesterfield Gardens,
London W 1 EJ, (V.K.)

en

Official Airlines Guides, Inc.,
2000 Clearwater Drive,
Oak Brook,
Illinois 60521, (VS)

en

OAG Travel Marketing Services, Inc.,
2000 Clearwater Drive,
Oak Brook,
Illinois 60521, (V.S.)

Gezien de aanmelding van een concentratie op 13 september 1993 bij de Dienst voor de Mededinging door hun gemeenschappelijke vertegenwoordiger, Mr. Guy Schrans;

Gezien het verslag van de Dienst voor de Mededinging overgemaakt aan de Raad voor de Mededinging op 24 september 1993 en aan de partijen betekend op 24 september 1993;

Gezien de oproeping van de partijen op de zitting van 7 oktober 1993;

Gehoord het verslag van de rapporteur Kris Boeykens;

Gezien de beslissing dd. 7 oktober 1993 van de Raad voor de Mededinging waarbij aan de Dienst voor de Mededinging een aanvullend onderzoek werd bevolen;

Gezien de ontvangst van het verslag van een aanvullend onderzoek op 10 november 1993 waarbij kopij gestuurd werd aan partijen overeenkomstig de wet;

Gezien de stukken van het dossier van de rechtspleging;

Gezien de oproeping van partijen voor de zitting van 15 december 1993;

Gehoord het verslag van de rapporteur Kris Boeykens;

Gehoord partijen in hun middelen en besluiten;

I. Wat betreft de beslissing dd. 7 oktober 1993 van de Raad voor Mededinging:

Partijen werpen op dat de beslissing aanvechtbaar is zowel in feite als in rechte om de volgende redenen:

- in voornoemde beslissing zou door de Raad niet zijn vastgesteld dat de concentratie onder het toepassingsgebied van de wet valt en zou de Raad geen ernstige twijfels hebben opgeworpen op het stuk van haar toelaatbaarheid;
- in voormelde beslissing wordt niet erwezen naar artikel 33, §2.2.C van de wet;
- ten onrechte werd in de beslissing gesteld dat de partijen op een onvolledige wijze inlichtingen hebben verstrekt alhoewel de Dienst voor de Mededinging aan de partijen formeel ontheffing heeft verleend om bijkomende inlichtingen te verstrekken en partijen ter zitting aanwezig waren om de vragen van de Raad te beantwoorden.

Overwegende dat de Raad voor de Mededinging een administratief rechtscollege is die soeverein oordeelt over de aanmelding van een concentratie.

Dat de Raad soeverein oordeelt op grond van alle haar voorgelegde gegevens of het noodzakelijk is een aanvullend onderzoek te moeten vragen aan de Dienst voor de Mededinging. In haar beslissing van 7 oktober 1993 heeft zij zeer precies aangegeven op welke punten het aanvullend onderzoek diende verricht te worden.

Overwegende dat de wet niet voorschrijft dat artikel 33, §2.2.C, op grond waarvan de tweede fase begint, uitdrukkelijk dient vermeld te worden in de beslissing.

Bij brief dd. 24 september 1993 werden overeenkomstig de artikelen 24, §4, 27, §1 en 33, §2.1 van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging de partijen medegedeeld dat de Dienst voor de Mededinging op 24 september 1993 zijn verslag van het desbetreffend dossier betreffende een concentratie die de firma's in kwestie in het geding betrokken heeft voorgelegd aan de Raad "Hierdoor is de zaak aanhangig bij de Raad".

Dat gezien de partijen uitdrukkelijk in kennis werden gesteld dat de zaak bij de Raad aanhangig werd gemaakt, de beslissing tot het bevelen van een aanvullend onderzoek noodzakelijkerwijze gebaseerd is op artikel 33, §2.2.C van de wet.

Dat het niet uitdrukkelijk vermelden van artikel 33, §2.2.C in de genomen beslissing van 7 oktober 1993 de wet niet schendt en helemaal geen afbreuk heeft gedaan aan de rechten van partijen.

Overwegende dat het starten van de procedure bepaald in artikel 33, §3, volgens artikel 33, §2.2.C, impliceert dat de Raad heeft vastgesteld dat de concentratie prima facie onder het toepassingsgebied van deze wet valt en ernstige twijfels opwerpt op het stuk van haar toelaatbaarheid. Deze vaststellingen dienden niet uitdrukkelijk te worden vermeld in de genomen beslissing vermits de beslissing tot het beginnen van de procedure bepaald in artikel 33, §3 dit impliceert. II. Wat betreft de grond van de zaak:

A. Het begrip "betrokken markt":

Overwegende dat de firma's Reed Elsevier plc (RE plc) en Official Airlines Guides Inc. (O.A.G.) en O.A.G. Travel Marketing Services, Inc. (T.M.S.) ondernemingen zijn in de zin van artikel 1 van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging.

Op grond van een geheel van overeenkomsten verbonden verschillende dochtermaatschappijen van RE plc er zich toe in essentie alle activa en daarmee verband houdende rechten van OAG en TMS en bepaalde merken te verwerven met inbegrip van alle passiva. Op die wijze gebeurt er in feite een samensmelting van OAG en RTG.

De aangemelde operatie is bijgevolg een concentratie in de zin van artikel 9, §1b van de wet.

De overeenkomsten die de transactie tot stand hebben gebracht worden ondertekend op 4 september 1993; de aanmelding van deze concentratie gebeurde op 13 september 1993.

De concentratie is bijgevolg aangemeld binnen de wettelijke termijn bepaald in artikel 12, §1 van de wet.

Op grond van de voorgelegde stukken dient de Raad te onderzoeken en te beslissen of de aangemelde concentratie al dan niet onder het toepassingsgebied van de wet valt.

Opdat een concentratie binnen het toepassingsgebied van de wet zou vallen is overeenkomstig artikel 11, §1 van de wet vereist:

- dat de bij de concentratie betrokken ondernemingen een omzet van 1 miljard BF realiseren;
- dat de betrokken ondernemingen samen meer dan 20% van de betrokken markt controleren.

Uit stukken blijkt dat de omzetsdrempel bereikt is.

Er kunnen drie betrokken markten onderscheiden worden:

- de markt voor het verschaffen van vluchtinformatie;
- de markt voor het verschaffen van reisprodukten;
- de markt voor het verschaffen van zakelijke informatie.

Volgens partijen gaat de concentratie enkel over de eerste twee voornoemde markten, namelijk de markt van het verschaffen van vluchtinformatie en de markt van het verschaffen van reisprodukten. Alleen Reed Elsevier plc, verwerver van de activa van de andere aanmeldende partijen, is actief in de derde door de Dienst geïdentificeerde markt betreffende het verschaffen van zakelijke informatie. De vervreemders van de activa, namelijk OAG Inc. en TMS Inc., zijn niet actief in deze markt.

Overwegende dat partijen voorhouden dat als een concentratie bestaat uit de verwerving van delen van één of meer ondernemingen alleen het omzetcijfer dat betrekking heeft op de delen die het voorwerp van de transactie zijn, in aanmerking moet genomen worden en dan nog slechts het omzetcijfer verwezenlijkt door de vervreemder alleen.

Dat een dergelijke interpretatie van de wet niet kan worden gevolgd; dat de wet niet voorschrijft slechts het aldus beperkte omzetcijfer in aanmerking te nemen doch gebiedt ten aanzien van de vervreemder of vervreemders alleen rekening te houden met de omzet van de vervreemde delen zonder dat daarom het in aanmerking nemen van de omzet van de verwerver wordt uitgesloten.

Indien het de bedoeling was van de Belgische wetgever de aanmelding van een concentratie verplicht te maken zodra de bij de concentratie betrokken ondernemingen of een van hen, op welke markt dan ook een marktaandeel van 20% of meer hebben, zou de verwijzing in artikel 11 naar "de betrokken markt" van iedere betekenis verstoken zijn.

Deze verwijzing houdt in dat om de aanmeldingsverplichting te appreciëren zoals die in de wet is bepaald, rekening dient te worden gehouden met de produktenmarkt in België waarop de concentratie zich voordoet of waarop zij rechtstreeks van invloed kan zijn.

Dat is met name het geval wanneer de partijen bedrijfsactiviteiten uitoefenen in dezelfde produktenmarkt (horizontale relatie), of wanneer één der partijen bedrijfsactiviteiten uitoefent in een produktenmarkt die in de bedrijfskolom een voorafgaande of volgende markt is van een produktenmarkt waarin de andere partijen actief zijn (verticale relatie).

Onder betrokken markt in de zin van artikel 11 van de wet wordt dan verstaan een relevante produktenmarkt of een groep van produkten op een relevante geografische markt.

De relevante produktenmarkt omvat alle produkten die door de verbruiker beschouwd worden als verwisselbaar of substitueerbaar op grond van de kenmerken van de produkten, hun prijzen en het doel waarvoor zij bestemd zijn.

De stelling volgens dewelke alle produktenmarkten waarop de bij een concentratie betrokken onderneming actief zouden zijn in aanmerking komen voor de meldingsplicht, is strijdig met de term van artikel 11 van de wet.

De kwantitatieve drempels ter afbakening van de bevoegdheid van de Raad inzake concentraties dienen in het belang van de rechtszekerheid strikt te worden geïnterpreteerd, mede gelet op de geldboetes die aan de ondernemingen kunnen worden opgelegd wanneer zij zonder voorafgaande aanmelding tot een concentratie overgaan.

B. Toepassingsgebied van de wet in de concrete voorliggende zaak:

De Raad heeft geoordeeld dat een aanvullend onderzoek nodig was:

- omdat de conclusie van het oorspronkelijk verslag gebaseerd was op niet door partijen afdoende beschikbaar gestelde gegevens ... "Zonder dat evenwel specifieke bewijzende cijfergegevens beschikbaar zijn, kan men aannemen dat de marktaandeeldrempel van 20% niet bereikt wordt op de markt van de vluchtinformatieverstrekking" (oorspronkelijk verslag, p. 7);
- omdat de studie van het dossier voor de leden van de Raad bepaalde vragen opriep die zonder aanvullend onderzoek niet onmiddellijk zouden beantwoord worden zelfs niet in acht genomen de loyale medewerking van partijen, zelfs ter zitting van 7 oktober 1993.

Omdat zodoende niet bleek dat de drie betrokken markten scheidbaar en onafhankelijk van elkaar zijn noch of binnen het gamma van produkten van partijen produkten aanwezig waren die door de verbruiker beschouwd kunnen worden als verwisselbaar of substitueerbaar op grond van de kenmerken van de produkten, hun prijzen en het doel waarvoor zij bestemd zijn.

Uit het geheel van het onderzoek verricht door de Dienst en meer bepaald uit het verslag van het aanvullend onderzoek, blijkt thans vast te staan:

- dat de drie betrokken markten kunnen beschouwd worden als scheidbaar en onafhankelijk van elkaar;
- dat de aanmeldende partijen op de betrokken markten geen 20% marktaandeel hebben;
- dat het "non-competition Agreement" met Macmillan geen betekenisvol negatief mededingingseffect zal hebben noch zal leiden tot het ontstaan van een dominante positie of deze zou versterken.

Overwegende dat uit het noodzakelijk aanvullend onderzoek de Raad thans vaststelt dat de aangemelde concentratie niet onder het toepassingsgebied van de wet valt (art. 33, §2.2 van de wet).

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Stelt vast dat de aangemelde concentratie niet onder het toepassingsgebied van de wet van 5 augustus 1991 valt.

Aldus beslist op 15 december 1993 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld als volgt:

M. Handschoewerker, kamervoorzitter, Mevrouw S. Gadeyne, de heren L. Cuyvers en M. Flamiée, leden.